

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини  
Факультет соціальної та психологічної освіти  
Кафедра української мови та методики її навчання



**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**  
Завідувач кафедри  
Валентина РОЗГОН

“9” серпня 2022 року

## **РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **ОК 03 УКРАЇНСЬКА НАУКОВА МОВА**

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 053 Психологія

### **ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА**

**«ПСИХОЛОГІЯ»**

Робоча програма з дисципліни « Українська наукова мова» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 053 Психологія

Розробники: Зелінська Оксана Юріївна, доктор філологічних наук, професор.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри української мови та методики її навчання

Протокол № 1 від «9» серпня 2022 року

Завідувач кафедри української мови та методики її навчання



Валентина РОЗГОН

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

Протокол № 1 від «9» серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти



Галина БОНДАРЕНКО

Пролонговано:

на 20\_\_/20\_\_ н. р. \_\_\_\_\_ ( \_\_\_\_\_ ) «\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №

—

(підпис)

(ПІБ)

на 20\_\_/20\_\_ н. р. \_\_\_\_\_ ( \_\_\_\_\_ ) «\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №

—

(підпис)

(ПІБ)

на 20\_\_/20\_\_ н. р. \_\_\_\_\_ ( \_\_\_\_\_ ) «\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №

—

(підпис)

(ПІБ)

на 20\_\_/20\_\_ н. р. \_\_\_\_\_ ( \_\_\_\_\_ ) «\_\_» \_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №

—

(підпис)

(ПІБ)

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	4/120	
Курс	1	
Семестр	1	
Кількість змістових модулів із розподілом:	1	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, у тому числі:	120	
Аудиторні:	40	
Лекційні	18	
Семінарські / Практичні	22	
Лабораторні	0	
Самостійна робота	80	
Індивідуальні завдання		
Форма семестрового контролю	Залік	

## 2. Мета й завдання навчальної дисципліни

Мета – вивчити основні науково-теоретичні й мовно-прагматичні засади оформлення наукових текстів різних жанрів.

Завдання: сформувані компетентності, спрямовані на здатність використовувати ресурс української літературної мови для створення усних та писемних наукових текстів відповідно до прагматичних настанов автора та умов комунікації наукового дискурсу.

### Програмні компетентності та результати навчання

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.

СК6. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності.

РН8. Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності.

РН9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології

державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій.

#### **4. Програма навчальної дисципліни**

##### **Змістовий модуль 1.**

##### **Українська мова як засіб представлення наукового дослідження**

##### **Тема 1. ВСТУП ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Предмет і завдання курсу «Українська наукова мова». Поняття про українську літературну мову. Генеалогія української мови, її типологічні ознаки, близькоспоріднені мови.

Українська мова як державна. Законодавство України про функціонування української мови. Вплив мовної політики на політичну ситуацію. Дискусії навколо правописних питань в Україні. Зміни до нової редакції українського правопису.

##### **Тема 2. НАУКОВИЙ СТИЛЬ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ**

Історія зародження і розвитку наукового стилю української літературної мови. Вплив суспільно-політичних чинників на формування наукового стилю.

Науковий твір як форма існування наукових знань. Первинні і вторинні наукові тексти. Жанрові різновиди наукових текстів: анотація, автореферат, монографія, дисертація, реферат, тези, стаття, рецензія, відгук, експертні висновки).

Академічна доброчесність – як засадничий принцип наукових досліджень.

##### **Тема 3. ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕКСТІВ НАУКОВОГО СТИЛЮ.**

Іншомовна лексика в структурі наукового стилю української літературної мови. Внутрішньомовні та позалінгвальні чинники процесу запозичення лексики. Запозичення зі слов'янських (старослов'янська, польська, чеська, російська) та неслов'янських мов (грецька, латинська, італійська, французька, німецька, Ознаки запозиченої лексики. Способи адаптації запозиченої лексики на новому мовному ґрунті. Ознаки освоєння іншомовного слова. Негативні тенденції у використанні запозиченої лексики у сучасному науковому дискурсі

##### **Тема 4. ТЕРМІНОЛОГІЧНА ЛЕКСИКА ЯК СПОСІБ ПРЕДСТАВЛЕННЯ НАУКОВИХ ЗНАНЬ**

Термінологічна лексика як ознака наукового стилю. Ознаки термінів. Поняття про дефініцію. Загальнонаукова термінологія. Наукова термінологія психології. Історія формування терміносистеми психології. Вузькогалузева термінологія психології.

Типи і структура лексикографічних праць. Поняття про словникову

статтю. Специфіка тлумачення у загальномовному і термінологічному словнику. Електронні словники мовного інформаційного фонду НАН України. Представлення текстів наукового стилю в корпусах української мови.

### **Тема 5. КОНСТРУЮВАННЯ НАУКОВОГО ТЕКСТУ**

Сучасні підходи до поняття «текст» у лінгвістиці. Архітектоніка наукового тексту. Феномен інтертекстуальності в науковому тексті. Лінгвальні засоби маркування інтертекстуальності.

Метатекстові структури як засіб побудови наукового тексту. Лінгвальні маркери проспекції, ретроспекції та делімітації у наукових текстах.

Компресія наукового тексту. Мовні засоби організації інформації у наукових текстах з психології. Специфіка науково-навчального тексту. Особливості вияву текстових категорій у навчально-науковому тексті. Дискусійні питання про емоційність, образність та експресивність наукового стилю. Оцінка в науковому тексті як презентант позиції автора.

### **Тема 6. КОМУНІКАЦІЯ У НАУКОВІЙ ТА ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

Теорія мовного впливу та наукова комунікація. Науковий дискурс як різновид інституційного дискурсу. Доказ, переконування, логічна аргументація, висновки. Дискурсивні інновації в науковому тексті. Способи вираження комунікативних інтенцій у науковій комунікації.

Основні мовні стратегії і тактики та специфіка їхньої реалізації в освітньо-педагогічному дискурсі. Мовні засоби забезпечення кооперативної комунікації. Комунікативні бар'єри у професійній діяльності та способи їх подолання.

Особливості спілкування в інклюзивному освітньому середовищі.

Особливості комунікації у діяльності психолога.

### **Тема 7. РЕДАГУВАННЯ ПИСЬМОВОГО НАУКОВОГО ТЕКСТУ**

Типові помилки в наукових текстах з історії та археології. Лексичні помилки: змішування паронімів, мовленнєва недостатність і надмірність. Помилки у вживанні фразеологічних зворотів, синонімів, неправильне використання запозиченої лексики. Творення форм ступенів порівняння прикметників. Активні і пасивні конструкції у наукових текстах. Особливості вживання дієприкметників в українській мові. Типові помилки у вживанні прийменників. Проблеми перекладу наукових текстів. Причини виникнення помилок під час комп'ютерного перекладу. Аналіз наукових текстів з психології.

### **Тема 8. УСНЕ НАУКОВЕ МОВЛЕННЯ**

Усна комунікація в науковому дискурсі. Наукові заходи та їх роль у розвитку наукової мови. Наукова конференція. Усна наукова доповідь і виступ. Науковий діалог. Презентація наукового дослідження.

Поняття про мовну особистість. Мовна особистість доповідача.

Інтоніяція як важливий засіб наукової доповіді. Пауза в науковому мовленні. Мовна майстерність. Мовна компетенція.

Прийоми виголошення доповіді й привернення уваги слухачів. Дискусія. Підготовка дискусії. Мовні та етичні норми наукової дискусії.

Аналіз усних наукових виступів за спеціальністю «Психологія».

## Змістовий модуль 1.

### 5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>Модуль 1</b>												
<b>Змістовий модуль 1. Українська мова як засіб представлення наукового дослідження</b>												
Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни	14	2	2			10						
Тема 2. Науковий стиль сучасної української літературної мови	18	4	4			10						
Тема 3. Лексичні особливості текстів наукового стилю	14	2	2			10						
Тема 4. Термінологічна лексика як спосіб представлення наукових знань	14	2	2			10						
Тема 5. Конструювання наукового тексту	16	2	4			10						
Тема 6. Комунікація у науковій та	12	2	2			10						

освітньо-педагогічній діяльності												
Тема 7. Редагування письмового наукового тексту	16	2	4			10						
Тема 8. Усне наукове мовлення	14	2	2			10						
<b>Усього годин</b>	120	18	22			80						
<b>Модуль 2 Індивідуальні дослідні завдання</b>												
ІНДЗ			-	-		-			-	-		-
<b>Усього годин</b>	120	18	22			80						

## 6. Теми семінарських / практичних занять

### 6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Тема 1. Українська мова як державна.	2
	Тема 2. Науковий стиль української літературної мови. 1. Жанрові різновиди текстів наукового стилю. Первинні наукові тексти. 2. Жанрові різновиди текстів наукового стилю. Вторинні наукові тексти.	4
2	Тема 3. Лексичні особливості текстів наукового стилю	2
3	Тема 4. Термінологічна лексика як спосіб представлення наукових знань	2
4	Тема 5. Конструювання наукового тексту 1. Композиція наукового тексту та її мовне вираження 2. Метатекстові елементи у побудові наукового тексту та засоби мовної реалізації інтертекстуальності.	4
	Тема 6. Комунікація у науковій та освітньо-педагогічній діяльності	2
	Тема 7. Редагування письмового наукового тексту.	4
5	Тема 8. Усне наукове мовлення	2
<b>Всього</b>		22

## 8. Самостійна робота

Самостійна робота включає опрацювання теоретичного матеріалу, який перевіряємо за допомогою тестів (одна правильна відповідь – один бал) та виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань.

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни. Генеалогія української мови, її типологічні ознаки, близькостпоріднені мови. Історія зародження і розвитку наукового стилю української літературної мови. Вплив суспільно-політичних чинників на формування наукового стилю.	10	
2.	Тема 2. Науковий стиль сучасної української літературної мови Внутрішньомовні та позалінгвальні чинники процесу запозичення лексики. Запозичення зі слов'янських (старослов'янська, польська, чеська, російська) та неслов'янських мов (грецька, латинська, італійська, французька, німецька. Ознаки запозиченої лексики. Способи адаптації запозиченої лексики на новому мовному ґрунті. Ознаки освоєння іншомовного слова. Взаємодія у системі питомої та запозиченої лексики.	10	
3.	Тема 3. Лексичні особливості текстів наукового стилю. Типи лексикографічних праць. Поняття про словникову статтю. Електронні словники мовного інформаційного фонду НАН України.	10	
4.	Тема 4. Термінологічна лексика як спосіб представлення наукових знань. Вузькогалузева термінологія психології. Загальнонаукова термінологія.	10	
5	Тема 5. Конструювання наукового тексту Лінгвальні маркери проспекції, ретроспекції та делімітації у наукових текстах. Специфіка науково-навчального тексту. Особливості вияву текстових категорій у навчально-науковому тексті. Дискусійні питання про емоційність, образність та експресивність наукового стилю. Оцінка в науковому тексті як	10	



	презентант позиції автора.		
6	Тема 6. Комунікація у науковій та освітньо-педагогічній діяльності.	10	
7	Тема 7. Редагування письмового наукового тексту Типологія помилок у письмовому науковому тексті та способи їх уникнення. Цитування в науковому тексті та його оформлення. Особливості оформлення цитування з іномовних джерел. Причини виникнення помилок під час комп'ютерного перекладу.	10	
8	Тема 8. Усне наукове мовлення. Поняття про мовну особистість. Мовна особистість доповідача. Інтонація як важливий засіб наукової доповіді. Мовна компетенція. Наукові заходи та їх роль у розвитку наукової мови. Науковий діалог. Мовні та етичні норми наукової дискусії.	10	

### **9. Індивідуальні завдання**

1. Підготувати критичний огляд наукової літератури із теми дослідження (реферат).

2. Підготувати авторський науковий текст (за вибором здобувача: стаття або розширена рецензія на наукову статтю чи монографію).

3. Підготувати анотацію до монографії (за вибором здобувача) за спеціальністю.

### **10. Методи навчання**

Пояснювально-ілюстративний, лекції, метод проблемного викладу, дослідницький.

### **11. Методи контролю**

Поточне оцінювання на практичному занятті; оцінювання самостійної роботи: оцінка за ІНДЗ, за виконання тестових завдань.

### **12. Критерії оцінювання результатів навчання**

Оцінювання результатів навчання складає суму балів, які нараховуємо за роботу на практичних заняттях – максимально 55 балів; суми балів за виконання самостійної роботи – максимально 15 балів та індивідуальних робіт (максимально 30 балів, три види робіт, за кожен роботу максимально 10 балів). Загальна максимальна сума балів – 100. За роботу на практичних заняттях здобувач отримує бали під час поточного оцінювання (опитування, виконання письмових завдань) максимально 5 балів.

## **Критерії поточного оцінювання**

5 балів – здобувач демонструє глибоке знання матеріалу, уміє критично його осмислювати. Аргументовано, чітко і послідовно викладає думки, виявляє оригінальні та нестандартні підходи до потрактування аналізованих проблем, у відповідях застосовує елементи наукової дискусії, виконання завдань має творчий характер. Здобувач засвідчує високий рівень оволодіння мовним інструментарієм, бездоганно володіє нормами української літературної мови.

4 бали – здобувач демонструє належний рівень знання матеріалу, уміє критично його осмислювати, аргументовано, чітко і послідовно викладає думки, іноді виявляє оригінальні та нестандартні, підходи до потрактування аналізованих проблем, підкріплює думки покликаннями на опрацьовану наукову літературу. Засвідчує високий рівень оволодіння мовним інструментарієм, у викладі допускає поодинокі порушення норм літературної мови.

3 бали – здобувач демонструє належний рівень знання матеріалу, уміє критично його осмислювати, але не в усіх випадках аргументовано, чітко і послідовно викладає думки, не виявляє оригінальних та нестандартних підходів до потрактування аналізованих проблем. Засвідчує достатній рівень оволодіння мовним інструментарієм, у викладі допускає поодинокі порушення норм літературної мови, окремі виправляє самостійно.

2 бали – здобувач демонструє належний рівень знання матеріалу, але не з усіх питань. Робить спроби критично його осмислювати, але непослідовно викладає думки, не виявляє оригінальних та нестандартних підходів до потрактування аналізованих проблем. Засвідчує посередній рівень оволодіння мовним інструментарієм, у викладі часто допускає порушення норм літературної мови.

1 бал – здобувач виявляє фрагментарні знання матеріалу, прагне виконати самостійно завдання, але брак знань фактичного матеріалу, зумовлює неспроможність здобувача зробити узагальнення та висновки, дотримуватись логіки. Аспірант допускає суттєві мовні помилки.

0 балів – здобувач не виконує завдань.

**Оцінювання індивідуальних завдань.** За виконання кожного з трьох індивідуальних завдань нараховуємо максимально 10 балів, загальна кількість за усі виконані завдання – 30 балів.

## **Критерії оцінювання індивідуальних навчально-дослідних завдань**

10 балів – виконане завдання є самостійним. Здобувач переконливо уміє обґрунтувати наукову новизну, визначає коло проблем, що потребують розв'язання, використовує загальнонаукову і галузеву термінологію. У роботі

продемонстровано оригінальні та нестандартні, підходи до вирішення і потрактування аналізованих проблем. Робота засвідчує високий рівень оволодіння мовним інструментарієм для конструювання наукового тексту, уміле використання мовних маркерів для виокремлення структурних і логічних частин наукового тексту, засобів зв'язку в ньому. Мовне оформлення засвідчує врахування адресата наукового тексту. Бездоганно дотримано вимоги наукового стилю. У роботі відсутні мовні помилки.

9 балів – виконане завдання є самостійним. Здобувач переконливо уміє обґрунтувати наукову новизну, визначає коло проблем, що потребують розв'язання, використовує загальнонаукову і галузеву термінологію. У роботі продемонстровано оригінальні та нестандартні, підходи до вирішення і потрактування аналізованих проблем. Робота засвідчує високий рівень оволодіння мовним інструментарієм для конструювання наукового тексту, уміле використання мовних маркерів для виокремлення структурних і логічних частин наукового тексту, засобів зв'язку в ньому. Мовне оформлення засвідчує врахування адресата наукового тексту. Бездоганно дотримано вимоги наукового стилю. У роботі є поодинокі несуттєві мовні помилки.

8 балів – виконане завдання є самостійним. Наявні усі необхідні структурні частини. Здобувач уміє обґрунтувати наукову новизну, визначає коло проблем, що потребують розв'язання, використовує загальнонаукову і галузеву термінологію. Робота засвідчує належний рівень оволодіння мовним інструментарієм для конструювання наукового тексту, здобувач намагається використовувати різні мовні маркери для виокремлення структурних і логічних частин наукового тексту, загалом дотримано вимоги наукового стилю. У роботі є несуттєві стилістичні і синтаксичні помилки.

7 балів – виконане завдання є самостійним. Наявні усі необхідні структурні частини. Здобувач обґрунтовує наукову новизну, визначає коло проблем, що потребують розв'язання, використовує загальнонаукову і галузеву термінологію. Робота засвідчує належний рівень оволодіння мовним інструментарієм для конструювання наукового тексту, здобувач намагається використовувати мовні маркери мовні маркери для виокремлення структурних і логічних частин наукового тексту, проте непослідовно і вони однотипні, не виявлено мовних засобів спрямування до адресата. Загалом дотримано вимоги наукового стилю. У роботі є несуттєві стилістичні і синтаксичні помилки.

6 балів – виконане завдання є самостійним. Виклад засвідчує усвідомлення матеріалу та логічне викладення інформації, твердження аргументовані. Структура логічно обґрунтована, цілісна, завершена, висновки достовірні, переконливі, відповідають завданням і витікають із змісту виконаної роботи. Робота засвідчує оволодіння мовними навичками, задовільну компетентність та ерудицію здобувача. У роботі трапляються стилістичні, лексичні, синтаксичні помилки.

5 балів – виконане завдання є самостійним. Здобувач вміє обґрунтувати наукову новизну, визначити коло проблем, що потребують розв’язання. Робота засвідчує оволодіння мовними навичками, оволодіння загальнонауковою та спеціальною термінологією, демонструє вміння аналізувати факти. Цитування наукової літератури належно оформлено. Здобувач допускає поодинокі орфографічні, стилістичні і лексичні, синтаксичні помилки.

4 бали – виконане завдання є самостійним, здобувач визначає проблему дослідження, наводить теоретичні положення, але виявлено відсутність достатніх знань та вмінь для формулювання висновків. Робота відповідно структурована, але у викладі простежується неточне розуміння деяких наукових понять і категорій, мало цитувань з наукової літератури. Здобувач допускає поодинокі орфографічні, граматичні, стилістичні і лексичні, синтаксичні помилки.

3 бали – виконане завдання є самостійним, але здобувач демонструє поверхове оволодіння матеріалом, фрагментарну орієнтацію у питаннях, які аналізує, зміст роботи демонструє лише констатацію фактів без відповідної інтерпретації, наявні орфографічні, граматичні, стилістичні і лексичні, синтаксичні помилки.

2 бали – виконане завдання є самостійним. Структура роботи дотримана, але здобувач демонструє нерозуміння більшої або найбільш суттєвої частини матеріалу; робота не містить глибокого аналізу, допущено суттєві мовні помилки.

1 бал – виконане завдання є самостійним, але у ньому відсутня логіка викладення матеріалу, не розкрито сутності завдань, немає ґрунтового наукового аналізу, відчутна неспроможність здобувача зробити узагальнення та висновки, допущено суттєві мовні помилки.

0 балів – виконане завдання не засвідчує самостійності або не відповідає темі дослідження, виконано з порушенням усіх вимог.

### Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D		
60–68	E	задовільно	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю

			повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### 13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль 1											Модуль 2 (ІНДЗ)	Самостійна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
1	2	3	4	5	5	7	5	5	0	1	30	15	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			

Роботу на практичному занятті оцінюємо від 1 до 5 балів. Відповідні бали нараховуємо за відповіді на теоретичні питання, виконання завдань на занятті.

Самостійну роботу перевіряємо шляхом виконання тестів і оцінюємо її максимально у 15 балів ( 55 питань, одна правильна відповідь – 1 бал).

### 14. Рекомендована література

#### Основна

1. Українська наукова мова : навч.-метод. посібн. / уклад. О. Зелінська, Т. Тищенко ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : ВПЦ «Візаві», 2021. 194 с.
2. Українська наукова мова : методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни / Уклад. О. Ю. Зелінська, Умань : УДПУ, 2022. 26 с.
3. Академічне письмо: навч. посібник / уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг, 2019. 130 с.
4. Колоїз Ж. Академічне письмо та риторика. Кривий Ріг, 2018. 196 с.
5. Колоїз Ж. В. Українська наукова мова : [практикум]. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. 135 с.
6. Методологія дисертаційного дослідження. Мовні особливості наукового стилю: навчальний посібник / упор. Чорний І. В., Перцева В. А., Голопич І. М. Харків : ХНУВС, 2019. 272 с.
7. Науково-критичне письмо : навч.-метод. посібн. / уклад. О. Зелінська, Т. Тищенко ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : ВПЦ «Візаві», 2021. 143 с.
8. Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю. Київ : Вид. дім «Києво-могилянська академія», 2016. 627 с.
9. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація :

- навч.-метод. посіб. Київ : НАДУ, 2008. 184 с
10. Шкіцька І. Ю. Основи академічної доброчесності: навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 64 с.

### Допоміжна

1. Баган М. П. Експресивність сучасного українськомовного наукового дискурсу: межі можливого. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету*. Серія : Філологія. 2017. Т. 20, № 1. С. 9-17. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknlu\\_fil\\_2017\\_20\\_1\\_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknlu_fil_2017_20_1_3).
2. Городенська К. Синтаксична специфіка української наукової мови. *Українська термінологія і сучасність* : зб. наук. праць. Київ : КНЕУ, 2001. Вип. IV. С. 11–14.
3. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення / Ін-т укр. мови НАН України. Київ : КММ, 2014. 124 с.
4. Діхтяренко С.Ю. До проблеми комунікативної компетентності студентів-психологів. *Психологічний журнал* / ред. О. Д. Сафін та ін. Умань : ВПЦ «Візаві», 2020. №5. С. 24–33. <http://appspsychology.org.ua/data/jrn/v12/i25/14.pdf>
5. Зелінська О. Ю. Прагматика займенників і дієслів у проповідницькому дискурсі А. Шептицького. *Людина в мові і тексті* : колективна монографія / Жила Т. І., Зелінська О. Ю., Тищенко Т. М. [та ін.] ; за заг. ред. проф. О. Ю. Зелінської ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2020. С. 21–37.
6. Зелінська О. Ю. Тактика солідаризації в реалізації комунікативної стратегії переконання в проповідницькому дискурсі. *Мовознавчий вісник* : збірник наукових праць. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. А., 2021. Вип. 30. С. 6–13.
7. Зелінська О. Ю. Мовні засоби вираження волевиявлення у сучасному проповідницькому дискурсі. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки* Вип. 2. 2022. [https://doi.org/10.35433/philology.2\(97\).2022.94-108](https://doi.org/10.35433/philology.2(97).2022.94-108)
8. Коваль А. П. Науковий стиль сучасної української літературної мови. *Структура наукового тексту*. Київ : Наукова думка, 1970. 306 с.
9. Непийвода Н. Ф. Мова української науково-технічної літератури: (Функціон.-стиліст. аспект). Київ, 1997. 303 с.
10. Савчук А. Я. Логічні прийоми аргументації у науково-критичному дискурсі Девіда Лоджа. *Записки з романо-германської філології*. 2017. Вип. 1. С. 107-115. Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/zrgf\\_2017\\_1\\_15.p](http://nbuv.gov.ua/UJRN/zrgf_2017_1_15.p).
11. Фаріон І.Д. Мовна норма: знищення, пошук, віднова. Науково-навчальне видання: (монографія). Вид. 2-е, доп. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. 336 с.
12. Ahmad J. Stylistic Features of Scientific English: A Study of Scientific Research Articles. *English Language and Literature Studies*. 2012. Vol. 2. № 1. P. 47–55. URL : [www.ccsenet.org/ells](http://www.ccsenet.org/ells).

13. Bailey S. Academic writing: a handbook for international students. London, New York: Routledge, 2011. 314 p.
14. Types of Plagiarism [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://go.turnitin.com/posters/plagiarism-spectrum>.

## 15. Інформаційні ресурси

1. Дистанційний курс в інформаційно-освітньому середовищі для студентів очної та заочної (дистанційної) форм навчання MOODLE: <https://dls.udpu.edu.ua/>
2. Інституційний репозитарій Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини: <https://dspace.udpu.edu.ua/>
3. Сайт наукового фахового журналу «Психологічний журнал» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини: <http://psyj.udpu.edu.ua/>
4. Сайт наукового видання «Психологічний часопис» ( Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України <https://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal>
5. Наукова періодика України: <http://www.nbu.gov.ua>
6. Сайт Українського мовно-інформаційного фонду: <http://www.ulif.org.ua>
7. Українська мова в інтернеті: <http://www.nowamowa.com.ua>
8. Культура мови: <http://www.kultura-mowy.wikidot.com>